

BIJEN

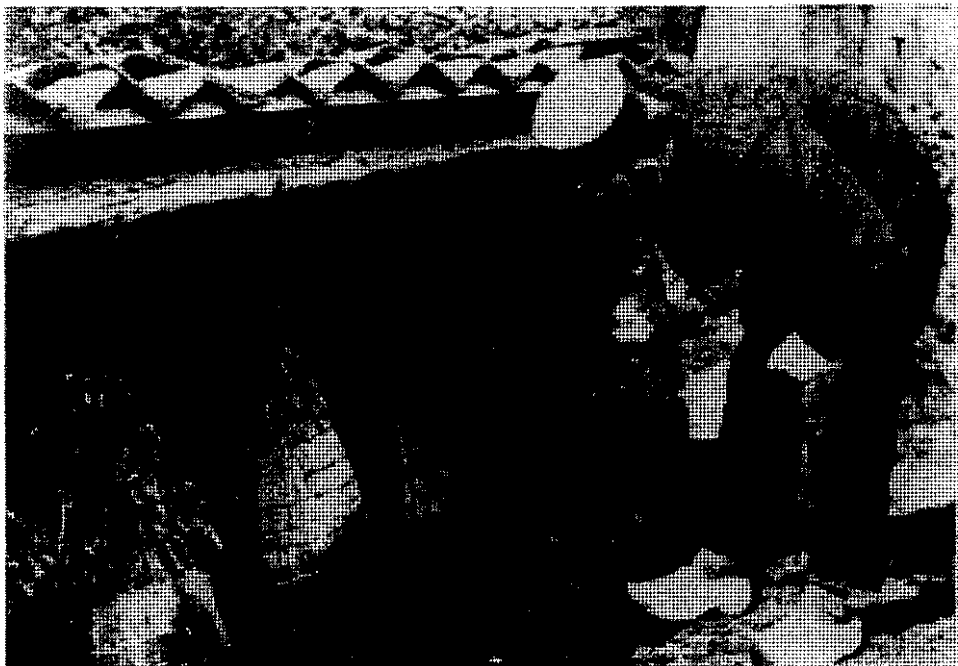
Het gemeentewapen van Borne toont duidelijk aan dat er, waarschijnlijk al vele eeuwen lang, een sterk verband was van haar inwoners met het houden van bijen.

Gemeentewapen van Borne, voor en na 1957.

Door de ontginningen van enorme oppervlakten van Twentse heide- en moerasgebieden, zijn er geleidelijk veel bijenvolken verdwenen. Het is dan ook lang geleden dat er door het inwonende eumpke meer werd verdiend door zijn bijen, dan door de boerende broer die vaak maar een armoedig inkomen uit zijn hofstee kon halen.

De bijen waren dan ook een kostbaar bezit, hoog gewaardeerd door hun eigenaar. Er zijn daardoor vele oude gebruiken rondom het bijenbestaan en het leven van hun baas ontstaan. Van deze oude gebruiken kwam ik in het "Handboek der moderne bijenteelt" (dat al stamt uit de oorlogsperiode; ± 1943) het voor mij ontroerende gebruik van het AANZEGGEN aan de bijen van het overlijden van de eigenaar tegen. De aanzegger die de nieuwe

Het aanzeggen aan de bijen.

eigenaar van het bijenvolk werd, legde dan een rouwdoek over de korf, klopte aan en vertelde aan de bijen, dat hij hun nieuwe baas werd. Deed hij dat niet, dan brachten de bijen hem geen geluk en hielden op met het verzamelen van honing of vlogen weg.

Dit gebruik onder de bijenhouders was internationaal. In genoemd handboek werd dan ook een, door een Engelsman geschreven, gedicht over dit onderwerp opgenomen. In een vrije vertaling in "mijn" Nederlands wil ik het graag aan U doorgeven.

AANZEGGEN

HIJ IS DOOD, vlijtig bijenvolk;
vertel het droevig bericht
aan de bloemen op de velden,
vertel het in het bos en op de heide,
dat hij dood is, uw goede meester.

HIJ IS DOOD, vlijtig bijenvolk;
in de stilte van de nacht hield hij op te ademen
en steeg zijn ziel op,
zonder dat zijn wakers het merkten.
Zo vreedzaam was zijn einde,
van hem, die u zo liefhad.

HIJ IS DOOD, vlijtig bijenvolk;
het zal winter worden en het zal vriezen,
misschien zal uw voorraad niet toereikend zijn
en hij zal het niet bemerken,
nu hij dood is, die u zo goed verzorgde.

HIJ IS DOOD, vlijtig bijenvolk;
hoe vaak zat hij niet bij u, vredig te roken,
en op te zien naar uw snelle vlucht
als u uit het dal kwam vliegen.
Nu is hij dood, vlijtig bijenvolk,
hij, die u zo goed verzorgde.

HIJ IS DOOD, vlijtig bijenvolk;
de rouwdoek om uw korf beweegt in de wind.
Stemt uw gezoem af,
nu de laatste klokslag is verklonken,
op het lied van uw korf,
die hij zo innig liefhad.

R.E. Richardson.

Het leek mij zeer toepasselijk om in het eerste nummer van de periodiek van de Bornse Heemkundevereniging, in het dorp met het wapen van de bijenkorf met de drie bijen, deze hommage aan het insectenvolk op te nemen. Ik hoop dat er ook in de volgende nummers over dit onderwerp geschreven zal worden. De redactie nodigt de leden-bijenhouders van onze vereniging in onze gemeente, daartoe gaarne uit.

W.J.H. IJzereef.

Wee nich te roan is, is ok nich te helpn.